

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Sanja Pavlović, Milena Vasić, Nadežda Budimović, Jelka Jovanović, Ana Martinoli, Olivera Milošević, Jelena Petković, Filip Švarn, Rodoljub Šabić, Zlatko Čobović i Zlata Kureš, na sednici održanoj 26. 2. 2026. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom „Veran Matić i obojena revolucija: Od medijske platforme do političke poluge” objavljenim 7. februara 2026. godine, portal „Gradske info“

1. prekršio je tačke 1, 2 i 3 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije o obavezi novinara/novinarki da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda koje propisuje Kodeks, da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose, komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i odredbu po kojoj je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasila,

2. prekršio je tačku 2 Poglavlja II (Nezavisnost od uticaja), po kojoj ekonomski i politički interesi izdavača ne smeju da utiču na uređivačku politiku na način koji bi za posledicu imao netačno, pristrasno, nepotpuno i neblagovremeno informisanje javnosti,

3. prekršio je tačke 2, 3 i 4 Poglavlja III (Odgovornost novinara/novinarki), po kojima su novinari/novinarke dužni da neguju kulturu i etiku javne reči, da ne koriste govor mržnje, agresivnu retoriku ili retoriku koja može podsticati na diskriminaciju ili agresivno ponašanje, kao i da odgovornost javnosti ne podrede interesima drugih, a posebno ne interesima izdavača, korporacija, vlada i drugih državnih organa, a urednici/urednice su odgovorni/odgovorne za celokupni sadržaj medija,

4. prekršio je tačku 3 Poglavlja V (Poštovanje dostojanstva) o obavezi novinara/novinarki da poštuju princip nenanošenja štete ugledu i dostojanstvu ličnosti i da ne učestvuju u širenju neistina ili kontinuiranom zlonamernom narušavanju reputacije osoba o kojima izveštavaju,

5. prekršio je i tačku 3 Poglavlja VIII (Odnos prema izvorima) o obavezi novinara/novinarki da konsultuju što više izvora.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Veran Matić, predsednik Upravnog odbora Asocijacije nezavisnih elektronskih medija (ANEM) i član Stalne radne grupe za bezbednost novinara, podneo je žalbu protiv više medija, među kojima je i portal „Gradske info“, a koji su, kako je naveo, preneli tekstove o njemu, „u kojima se iznosi niz neistina, u kojima su činjenice izvrnute i stavljene u negativni kontekst, iznete neosnovane optužbe, bez ikakve mogućnosti da se čuje 'druga strana'“. Time mu je, ističe u žalbi, narušena reputacija bez ikakvih osnova i ugrožena bezbednost imajući u vidu da se u svim tekstovima navodi da je strani plaćenik, izdajnik i slično. Po mišljenju žalitelja, spornim tekstom prekršene su tačke 1, 2 i 3 poglavlja Istinitost izveštavanja, tačka 2 poglavlja Nezavisnost od uticaja, tačke 2 i 3 poglavlja Odgovornost novinara, tačka 3 poglavlja Poštovanje dostojanstva i tačka 3 poglavlja Odnos prema izvorima.

U odgovoru na žalbu, redakcija „Gradske info“ navela je, između ostalog, da sporni tekst nije autorski tekst njihovog novinara, već je u celosti prenet iz drugih medija, „pri čemu je izvor jasno, vidljivo i nedvosmisleno naveden, u skladu sa profesionalnim i etičkim standardima novinarstva, kao i sa odredbama Kodeksa novinara Srbije“. Dodali su da je medij postupio u skladu sa pravom javnosti da bude informisana o stvarima od visokog javnog interesa, a koje se tiču delovanja javnih ličnosti i njihove uloge u društvenim i političkim procesima. Budući da je podnosilac žalbe javna ličnost, izložen je višem stepenu javne kritike i preispitivanjima. Prema tvrdnjama „Gradskih info“, u tekstu su izneti vrednosni sudovi i političke ocene, koje uživaju pojačanu zaštitu slobode izražavanja, posebno kada su deo javne debate o društveno relevantnim pitanjima. Ukazali su i na to da bi podnosilac žalbe trebalo da reagovanje uputi mediju koji je objavio originalni sadržaj, kao i da mu ni oni ne bi uskratili objavljivanje odgovora da ga je dostavio.

Članovi Komisije za žalbe su zaključili da se žalba odnosi na ukupno 26 medija, koji su svi u roku od tri dana preneli (u manjoj ili većoj meri) delove fima „Zlo doba 2“, nepoznatog autora, u produkciji Centra za društvenu stabilnost, koji je prethodno emitovan na više televizija. Zbog toga se ovi tekstovi, po mišljenju Komisije, ne mogu posmatrati pojedinačno, nego kao deo medijske kampanje protiv žalioca sa ciljem njegove diskreditacije. Ne postoji nikakav opravdani novinarski razlog da ovako veliki broj medija objavi isti sadržaj, koji u suštini nije informativnog karaktera, već je reč o političkoj propagandi. Ovakav tekst je u suprotnosti sa elementarnim principima novinarske profesije i ni na koji način se ne može posmatrati kao „kritika“ rada jedne javne ličnosti, niti kao deo javne debate, kako tvrdi redakcija portala.

Komisija ima razloga da zaključi i da se redakcija nije rukovodila javnim interesom, već da je ovakvo pristrasno, nepoptuno i neodgovorno izveštavanje rezultat uticaja ekonomskih i političkih interesa izdavača. U prilog tome govori i činjenica da je identičan sporni sadržaj objavljen u više medija istog vlasnika.

Članovi Komisije saglasni su sa tvrdnjama podnosioca žalbe u vezi sa prekršajima Kodeksa na koje je ukazao, posebno kad je reč o prekršaju tačke 3 Poglavlja V, koja se odnosi na nanošenje štete ugledu i dostojanstvu ličnosti i zlonamerno narušavanje reputacije osobe o kojoj se izveštava, što je po mišljenju Komisije, bio i glavni razlog za objavljivanje spornog sadržaja.

Bez obzira na to što je žalilac uticajna javna ličnost sa višestrukim važnim društvenim funkcijama, zbog čega jeste dužan da trpi veću kritiku i ima suženo pravo na privatnost, vrsta kritike koja bi bila zasnovana na jasnim činjenicama, dokazima, kontekstualizaciji i konsultovanju više izvora – ovde je u potpunosti izostala.

U spornom tekstu nema nepristrasnog izveštavanja, niti je napravljena bilo kakva razlika između činjenica i pretpostavki i nagađanja. Suprotno tvrdnjama redakcije, u tekst sadrži neosnovane optužbe, klevete i glasine, koje se ne mogu podvesti pod vrednosne sudove. Pri tom su one prezentovane na takav način, da ih nije moguće ni demantovati, budući da se ne navode nikakvi konkretni podaci, a broj optužbi je toliko veliki da ih je teško i pobrojati.

Portal, tako, recimo, prenosi da su „Verana Matića pratile i brojne finansijske afere“ i da je „u kontinuitetu potkrađao sopstvene zapadne sponzore“. „Tako je 1999. godine deo finansijske pomoći u iznosu od 50 miliona nemačkih maraka utajio i podelio sa svojim saradnicima. Na to su ukazivali pojedini novinari tokom Godišnje skupštine NUNS-a u oktobru 1999. godine. Pored toga, za Matića se vezuje i nestanak od 7 do 10 miliona maraka koje je dobio od nemačke strane za razvoj medija, a u čiji transfer je bio umešan i jedan holandski diplomata, čije ime u filmu nije javno objavljeno“. Za ovakve, veoma ozbiljne optužbe, koje se nikako ne mogu smatrati „mišljenjem“, u spornom tekstu nisu ponuđeni ne samo nikakvi dokazi, već ni relevantni izvori. Takođe, samom Veranu Matiću nije pružena nikakva mogućnost da, pre objavljivanja teksta, odgovori na bilo koju od iznetih optužbi.

Komisija podseća i da su, prema odredbama Kodeksa novinara i novinarki Srbije urednici/urednice su odgovorni za sav sadržaj koji objavljuju, bez obzira da li je nastao u redakciji ili preuzet iz drugog medija, kao što je ovoga puta slučaj. Preuzimanje sadržaja drugog medija ni na koji način ne oslobađa redakciju odgovornosti, na šta je portalu „Gradske info“ Komisija za žalbe već skrenula pažnju odlukom o žalbi Dejana Spasića, donetom u januaru 2026. godine.

Komisija posebno ukazuje i na to da ovakvi tekstovi, koji nemaju nikakve veze sa profesionalnim novinarstvom, ne samo da nanose štetu žaliocu i njegovom ugledu, već mogu biti i veoma opasni po njegovu bezbednost, s obzirom na to za šta se sve, bez dokaza, optužuje.

Beograd, 26. 2. 2026.

Predsedavajuća
Sanja Pavlović

Kraljice Natalije 28
11000 Beograd
tel: (011) 30 67 320
www.savetzastampu.rs

**SAVET
ZA ŠTAMPU**

Brzo, besplatno, pravično.

**Kraljice Natalije 28
11000 Beograd
tel: (011) 30 67 320
www.savetzastampu.rs**